

CENTAR ZA SOCIJALNU SKRB U OBITELJSKIM POSTUPCIMA

Verica Tomić, mag.iur.
Rujan, 2014. godine

GDJE SUDJELUJE CZSS?

- Brak
- Pravni odnosi roditelja i djece i mjere za zaštitu prava i dobrobiti djece
- Posvojenje
- Skrbništvo
- Uzdržavanje
- Obvezno savjetovanje i obiteljska medijacija
- Postupci pred sudom.

BRAK

- Pretpostavke za sklapanje braka
- Imovinski odnosi
- Prestanak braka
- Obvezno savjetovanje

Pretpostavke za sklapanje braka

1.) Utvrđivanje postojanja braka, čl. 24.

– pravo na tužbu ima svaka osoba koja za to ima pravni interes i CZSS

2.) Poslovna sposobnost i sposobnost za rasuđivanje, čl. 26.

– ako skrbnik osobi lišenoj poslovne sposobnosti u davanju izjava koje se odnose na strogo osobna stanja ne da odobrenje, ta osoba može podnijeti prijedlog sudu u izvanparničnom postupku – sud pribavlja mišljenje CZSS-a

Imovinski odnosi

- Bračni ugovor osobe lišene poslovne sposobnosti, čl. 41.
  - ugovor može sklopiti skrbnik s prethodnim odobrenjem CZSS-a; sklapa se u obliku javnobilježničke isprave

Prestanak braka

1.) Pravo na tužbu za poništaj braka, čl. 49.

– uz bračnog druga i osobe koje za to imaju pravni interes, tužbu za poništaj može podnijeti i CZSS

2.) Razvod braka kad bračni drugovi imaju maloljetnu djecu, čl. 54.

– prije pokretanja sudskog postupka bračni drugovi su dužni sudjelovati u **obveznom savjetovanju** sukladno čl. 321. do čl. 328. ovog Zakona te Pravilnikom (NN 106/14), koje provodi stručni tim CZSS-a

Čl. 328. – Posebna odredba o zaštiti djeteta i obiteljskom nasilju

Ako stručni radnici koji provode obvezno savjetovanje posumnjaju da su u obitelji ugrožena prava i dobrobit djeteta, ili posumnjaju na obiteljsko nasilje, centar za socijalnu skrb nakon provedenog obveznog savjetovanja provodi i druge postupke procjene te po službenoj dužnosti:

1. Izriče odgovarajuću mjeru za zaštitu djeteta u nadležnosti centra
2. Žurno pokreće odgovarajući postupak

PRAVNI ODNOSI RODITELJA I DJECE I MJERE ZA ZAŠTITU PRAVA I DOBROBITI DJECE

- Majčinstvo i očinstvo
- Roditeljska skrb
- Ostvarivanje osobnih odnosa djeteta i roditelja

Majčinstvo i očinstvo

Načini utvrđivanja očinstva, čl. 60

- Uz presumpciju bračnog očinstva, očinstvo se može utvrditi priznanjem i u sudskom postupku
- Očinstvo se **priznaje** pred matičarom, CZSS-om ili sudom
- Ako priznanje ili pristanak na priznanje daje dijete ili osoba lišena poslovne sposobnosti u dijelu koji se odnosi na strogo osobna pitanja, izjava se daje pred CZSS-om
- Ako osoba koja je imenovana pred CZSS-om ne prizna očinstvo, CZSS upoznaje majku (ili njezine z.z.) s mogućnosti utvrđivanja očinstva **sudskim putem** ako majka da suglasnost, postupak može pokrenuti i CZSS – kao zastupnik djeteta (**čl. 68. st. 2.**)
- Ako majka nije živa ili joj je nepoznato prebivalište, odnosno boravište, dulje od dva mjeseca, potreban je pristanak djetetovog skrbnika uz odobrenje CZSS-a (**čl. 64. st. 3.**)

Roditeljska skrb

Privremeno povjeravanje skrbi o djetetu drugim osobama, čl. 103. st. 3. i 4.

- Ako smještaj u ustanovi socijalne skrbi, kod pravne ili fizičke osobe koja obavlja djelatnost socijalne skrbi, ili u udomiteljskoj obitelji, traje **dulje od šest mjeseci**, CZSS će u daljnjem roku od 30 dana učiniti procjenu opravdanosti produljenja smještaja ili podnijeti sudu prijedlog za izricanje odgovarajuće sudske mjere poveznica sa Zakonom o soc. skrbi

Roditeljska skrb u slučaju smrti roditelja

- **ANTICIPIRANA NAREDBA** - Roditelj koji ostvaruje roditeljsku skrb može za života u oporuci ili u obliku javnobilježničke isprave imenovati osobu za koju smatra da bi se u slučaju njegove smrti najbolje skrbila o djetetu – takva se volja uzima u obzir prije svega, osim ako se procijeni da to ne bi bilo u skladu s djetetovom dobrobiti.

Ostvarivanje osobnih odnosa djeteta i roditelja

- Kad sud odredi da se osobni odnosi s djetetom ostvaruju pod **nadzorom stručne osobe** - imenuje ju CZSS
- Stručna osoba priprema dijete, pomaže roditelju savjetovanjem, prati napredak te jednom mjesečno CZSS-u dostavlja izvješće
- Petnaest dana prije isteka mjere, CZSS je dužan predložiti sudu donošenje rješenja o prestanku nadzora, izmjenu odluke o ostvarivanju osobnih odnosa s djetetom ili njihovu zabranu
- Ako stručna osoba i prije ustanovi da kontakti za dijete predstavljaju intenzivan psihološki stres ili da su mu ugroženi tjelesni ili mentalni razvoj, dužna je i ranije o tome obavijestiti CZSS – centar za socijalnu skrb bez odgode predlaže sudu izmjenu odluke o kontaktima ili njihovu zabranu (**čl. 125. st. 4**)

Čl. 134. - Mjere u nadležnosti CZSS-a

Svatko je dužan prijaviti CZSS-u povredu djetetovih osobnih i imovinskih prava - CZSS je dužan odmah ispitati slučaj i poduzeti mjere. Može odrediti:

- Žurnu mjeru izdvajanja i smještaja djeteta izvan obitelji (opasnost po život, zdravlje ili dobrobit – 15 + 8 dana)
- Upozorenje na pogreške i propuste u ostvarivanju skrbi o djetetu (+ savjetovanje)
- Mjeru stručne pomoći i potpore (individualni plan i program – 6 mj. do 1 god., može i duže)
- Mjeru intenzivne stručne pomoć i nadzora (3-6 mjeseci, najduže u uzastopnom trajanju do jedne godine)

Vrste mjera u nadležnosti suda

Sud može radi donijeti odluku o:

- a) Privremenom povjeravanju djeteta drugoj osobi, ustanovi socijalne skrbi ili udomiteljskoj obitelji
- b) Zabrani približavanja djetetu
- c) Oduzimanju prava na stanovanje s djetetom i povjeravanje svakodnevne skrbi o djetetu drugoj osobi, ustanovi socijalne skrbi ili udomiteljskoj obitelji
- d) Lišenju prava na roditeljsku skrb.

CZSS u njima sudjeluje kao predlagatelj, pružatelj usluge procjene obiteljskih, materijalnih i drugih prilika te podnosi izvješća, ovisno o vrsti mjere

POSVOJENJE

- CZSS roditelje informira o pravnim i faktičnim posljedicama posvojenja
- Provodi program stručne pripreme potencijalnih posvojitelja
- Daje mišljenje o podobnosti i prikladnosti za posvojenje
- Potreban pristanak djeteta koje je navršilo 14 god.
- Pokreće i vodi postupak posvojenja
- Ako dijete nije posvojeno ni u roku tri godine od pristanka, CZSS sudu predlaže mjere za zaštitu osobnih prava i dobrobiti djeteta.

Čl. 190. – Odluka suda koja nadomješta pristanak roditelja

Sud na zahtjev CZSS-a donosi rješenje koje **nadomješta pristanak**:

- Ako roditelj dulje vrijeme zloupotrebljava ili grubo krši roditeljsku odgovornost, dužnost i prava ili svojim ponašanjem pokazuje nezainteresiranost za dijete
- Ako roditelj zloupotrebljava ili grubo krši odgovornosti, dužnosti i prava u kraćem razdoblju toliko da postoji vjerojatnost da mu se više neće moći trajno povjeriti skrb
- Ako je roditelj nesposoban u tolikoj mjeri da nije trajno u stanju ostvarivati ni jedan sadržaj roditeljske skrbi i nema izgleda da će se dijete podizati u obitelji bližih srodnika
- Sud će **odbaciti** prijedlog **ako CZSS nije upozorio roditelje**

SKRBNIŠTVO

- **Za djecu** (CZSS donosi rješenje, imenuje skrbnika, pribavlja mišljenje djeteta, anticipirana naredba, daje odobrenja skrbniku za pojedina pitanja)
- **Za punoljetne osobe** (CZSS predlaže pokretanje postupka lišenja poslovne sposobnosti, imenuje posebnog skrbnika, kontrolira rad skrbnika)
- **Posebno skrbništvo** – u hitnim slučajevima CZSS može imenovati i osobu izvan Centra za posebno skrbništvo – **čl. 240. st. 5. i čl. 241. st. 4.)**

UZDRŽAVANJE

- Centar za socijalnu skrb dužan je voditi očevidnik svih odluka i sudskih nagodbi o uzdržavanju maloljetnog djeteta. Nakon primitka pravomoćne sudske odluke i sudske nagodbe o uzdržavanju djeteta, dužan je roditelje obavijestiti o pravima i dužnostima
- Ako roditelj s kojim dijete živi za to da pristanak, CZSS ga, uz roditelja, zastupa u postupku uzdržavanja
- CZSS u ime djeteta pokreće i vodi postupak ako roditelj ne ostvaruje to pravo dulje od 3 mjeseca ili ako se o djetetu skrbi druga pravna ili fizička osoba – roditelj nije ovlašten poduzimati radnje u postupku

OBVEZNO SAVJETOVANJE I OBITELJSKA MEDIJACIJA

*

POSTUPAK PRED SUDOM

Hvala
na
pažnji!